

Valami titok

2009 július 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

„Mintha itt volna a tenyeremen,
Az öreg várat úgy méregetem.
Hány m?vész s vitéz élt itt valaha!
Utánuk gyermekálmaim hada.”

A simontornyai várat mindig csak vonatról láttam. Egy Illyés-könyvhöz kellett illusztrációkat készítenem: ekkor láttam közelr?l, s én is azt éreztem, amit a költ? versének címében megfogalmazott: olyan, mint egy játékszer. Ezt azért is írhatta, mert a Vár téren lév? katolikus iskolába járt annak idején. Tehát sokat és sokszor látta. Ezért is foglal el a vár méltán kitüntetett helyet a visszaemlékez? Illyés szemében – írja könyvében Fodor Ilona. (Az iskolát Ferenc-rendi papok vezették, de ?k csak hittant tanítottak, más iskolai tevékenységet nem folytattak.)
„A helyreállítók szándéka szerint a simontornyai vár falairól, ablakairól, ajtóiról, bels? tereir?l és küls? tömegér?l leolvashatjuk a vár történetének eseményeit – írja az Országos M?emléki Hivatal által 2001-ben kiadott szépséges album. – A várat, Simon alországbíró, majd a Garaiak középkori rezidenciáját Gergellaki Buzlai Mózes, II. Ulászló udvari embere építtette át 1508-ban reneszánsz stílusban. A török korban viszonylag épségben fennmaradt építményt a kuruc háborúk el?tt a császáriak meger?sítették, tagozatait szétverték. A vár s ezzel együtt Simontornya 1702–1710 között hétszer cserélt gazdát, volt hol kuruc, hol labanc birtok.
A XVIII. században romossá vált épületet kés?bb magtárként használták. A helyreállítást, amelyet Lócsy Erzsébet ásatása el?zött meg, Horler Miklós irányította. A feltárás nyomán napvilágra került a vár kerít?fala, az északi palota alapfalai, az udvari folyosó pilléralapozása, továbbá nagy mennyiség? k?faragvány. A feltárt maradványokból sikerült rekonstruálni a lodzsa és az emeleti folyosó néhány szakaszát, illetve számos reneszánsz nyíláskeretet és kandallót. Ahol az eredeti k?keret nem maradt meg, ott azt leegyszer?sített formában, téglából jelezték.”
Ennyit a várról és helyreállításáról. De nekem ez a vár mindig Illyésr?l szól, a kisiskolásról, az ifjúról, valami titokról:

„Mint Ádám az ellobbant égre,
mint hitves hitvese sírjára,
úgy bámultam a s?r? éjbe,
csillagtalan éjszakába.
Ifjúság, szép merészség, élet,
Ki megnyíltál és becsukódtál –
Érzem még a keser?séget,
mit ott ízleltem zárt kapudnál.”

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló